

UCHWAŁA NR 1/2024
WOJEWÓDZKIEGO ZESPOŁU KOORDYNACJI DS. ZINTEGROWANEJ STRATEGII
UMIEJĘTNOŚCI 2030 W WOJEWÓDZTWIE DOLNOŚLĄSKIM
z dnia 24 maja 2024 r.

w sprawie przyjęcia rekomendacji dotyczących

1. Intensyfikacji wykorzystania Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (dalej ZSK) w procesie nieustannego podnoszenia jakości kapitału ludzkiego we wszystkich wymiarach edukacji tj. w szkolnictwie ponadpodstawowym, wyższym oraz w obszarze kształcenia ustawicznego, w szczególności w ramach działań wynikających z Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027.
2. Harmonizacji działań WZK z aktywnościami Komitetu Monitorującego Program Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027.
3. Ukierunkowania działań związanych z podnoszeniem jakości kapitału ludzkiego w oparciu o Inteligentne Specjalizacje Województwa Dolnośląskiego, ze szczególnym uwzględnieniem specjalizacji horyzontalnych oraz w kontekście budowania adaptacyjności.
4. Promowania rozwoju mieszkańców Dolnego Śląska przez komplementarny model zdobywania umiejętności, łączących obszar społeczny, technologiczny oraz manualny w powiązaniu z wyzwaniami zrównoważonego rozwoju i zielonej transformacji

Na podstawie § 6 ust. 5 i ust. 6 Regulaminu Wojewódzkiego Zespołu Koordynacji ds. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 w Województwie Dolnośląskim, uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji następujące rekomendacje:

1. Rekomendację Intensyfikacji wykorzystania Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (dalej ZSK) w procesie nieustannego podnoszenia jakości kapitału ludzkiego we wszystkich wymiarach edukacji tj. w szkolnictwie ponadpodstawowym, wyższym oraz w obszarze kształcenia ustawicznego, w szczególności w ramach działań wynikających z Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027.
2. Rekomendację harmonizacji działań WZK z aktywnościami Komitetu Monitorującego Program Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027.
3. Rekomendację ukierunkowania działań związanych z podnoszeniem jakości kapitału ludzkiego w oparciu o Inteligentne Specjalizacje Województwa Dolnośląskiego, ze szczególnym uwzględnieniem specjalizacji horyzontalnych oraz w kontekście budowania adaptacyjności.
4. Rekomendację promowania rozwoju mieszkańców Dolnego Śląska przez komplementarny model zdobywania umiejętności, łączących obszar społeczny, technologiczny oraz manualny w powiązaniu z wyzwaniami zrównoważonego rozwoju i zielonej transformacji

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Wojewódzkiego Zespołu Koordynacji.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Dyrektor
Departamentu Spraw Społecznych
i Rynku Pracy

Jerzy Komorowski

UZASADNIENIE DO UCHWAŁY NR 1/2024
WOJEWÓDZKIEGO ZESPOŁU KOORDYNACJI DS. ZINTEGROWANEJ STRATEGII UMIEJĘTNOŚCI 2030
W WOJEWÓDZTWIE DOLNOŚLĄSKIM
z dnia 24 maja 2024 r.

w sprawie przyjęcia rekomendacji dotyczących

1. Intensyfikacji wykorzystania Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (dalej ZSK) w procesie nieustannego podnoszenia jakości kapitału ludzkiego we wszystkich wymiarach edukacji tj. w szkolnictwie ponadpodstawowym, wyższym oraz w obszarze kształcenia ustawicznego, w szczególności w ramach działań wynikających z Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027.
2. Harmonizację działań WZK z aktywnościami Komitetu Monitorującego Program Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027.
3. Ukierunkowanie działań związanych z podnoszeniem jakości kapitału ludzkiego w oparciu o Inteligentne Specjalizacje Województwa Dolnośląskiego, ze szczególnym uwzględnieniem specjalizacji horyzontalnych oraz w kontekście budowania adaptacyjności.
4. Promowanie rozwoju mieszkańców Dolnego Śląska przez komplementarny model zdobywania umiejętności, łączących obszar społeczny, technologiczny oraz manualny w powiązaniu z wyzwaniem zrównoważonego rozwoju i zielonej transformacji

Obecny okres w gospodarce można uznać za przełomowy, a dynamika rozwoju technologicznego powoduje przeobrażenia rynku pracy już teraz. Natomiast w nadchodzących latach zwiększy ona swoją intensywność. Robotyzacja i automatyzacja procesów w połączeniu z możliwościami wykorzystania sztucznej inteligencji dotyczy zarówno sektora usług, jak i produkcji. **Dotychczasowe przewagi** polskiej gospodarki (w tym dolnośląskiej), takie jak duża dostępność wykwalifikowanych pracowników (dla sektora produkcji i usług), z uwagi na wzrost kosztów pracy **tracą na znaczeniu**. Dolnośląski rynek pracy w celu zachowania konkurencyjności potrzebuje znacznych inwestycji w obszarze podnoszenia jakości kapitału ludzkiego. W tym celu realizowane są działania zdefiniowane w Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (ZSU2030), której wdrażanie koordynuje **Wojewódzki Zespół Koordynacji**.

Właściwie postawione cele w ramach **Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027** w obszarze podnoszenia kapitału ludzkiego, skorelowane z obszarami rozwoju gospodarczego w ramach inteligentnych specjalizacji, będą osiągnięte **pod warunkiem obligatoryjnego wykorzystania** istniejących narzędzi systemowych, takich jak np. **Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK)** wprowadzony ustawą z dnia 22 grudnia 2015 roku (Dz.U. z 2020 r. poz. 226).

Zgodnie z zapisami **ZSU2030**, opisane powyżej zmiany społeczno-gospodarcze „wymuszają sukcesywne aktualizowanie wiedzy i zdobywanie nowych umiejętności przez obywateli. (...) Konieczne staje się uczenie się przez całe życie, dlatego tradycyjny podział życia człowieka na czas edukacji (młodość) i czas aktywności zawodowej (dorosłość) utracił aktualność. W następstwie tych zmian współczesna polityka edukacyjna przekształca się w politykę na rzecz uczenia się przez całe życie”. **ZSU2030** wprost wskazuje na **ZSK** jako podstawowy instrument służący realizacji polityki uczenia się przez całe życie (obejmującej wszystkie etapy i rodzaje edukacji). ZSK jest swoistym łącznikiem pomiędzy sektorem edukacji formalnej i pozaformalnej oraz **optymalnym instrumentem realizacji celów polityki rozwojowej** Dolnego Śląska w obszarze podnoszenia jakości kapitału ludzkiego: „poprzez rozwój bardziej elastycznego systemu wspierania osób w każdym wieku w uczeniu się i nabywaniu nowych

umiejętności” oraz „formalnej możliwość rozpoznawania i formalnego uznawania efektów wcześniejszego uczenia się”.

Holistyczne podejście do rozwoju kapitału ludzkiego zdefiniowane jest w ZSU2030 w 8 obszarach oddziaływania:

- Umiejętności podstawowe, przekrojowe i zawodowe dzieci, młodzieży i osób dorosłych;
- Rozwijanie umiejętności w edukacji formalnej – kadry zarządzające;
- Rozwijanie umiejętności w edukacji formalnej – kadry uczące;
- Rozwijanie umiejętności poza edukacją formalną;
- Rozwijanie i wykorzystanie umiejętności w miejscu pracy;
- Doradztwo zawodowe;
- Współpraca pracodawców z edukacją formalną i pozaformalną;
- Planowanie uczenia się przez całe życie i potwierdzanie umiejętności

daje gwarancje trwałej zmiany odnośnie adaptacyjności kapitału ludzkiego dla przyszłego rynku pracy.

Posiadanie dobrze rozwiniętych kompetencji adaptacyjnych pozwala nie tylko lepiej zarządzać wpływem zmiany na jednostkę, ale także rozwijać bardzo cenne umiejętności analizy i syntezy. Przykładowo, możliwość nabycia przez każdego mieszkańca Dolnego Śląska 3 różnych kwalifikacji opartych o ZSK (spajających obszary społeczny, technologiczny oraz manualny) w sposób zdecydowany **będzie prowadzić do budowy adaptacyjności** i przyczyni się do poprawy zdolności reagowania na zmiany.

Gospodarka Dolnego Śląska ma szansę zwiększyć swoje znaczenie w światowym łańcuchu wartości dodanej z uwagi na dostępne zasoby kapitału ludzkiego, w szczególności poprzez dotychczasowy rozwój sektora nowoczesnych usług dla biznesu, wysokiej jakości instytucje edukacyjne i naukowo-badawcze (szkoły, uczelnie, podmioty badawczo-rozwojowe) oraz poprzez ukierunkowanie działań w obszarze rozwoju dolnośląskich inteligentnych specjalizacji, które wpisują się w dynamikę zmian w gospodarce światowej.

Wszystkie **Inteligentne Specjalizacje Dolnego Śląska** (podstawowe oraz horyzontalne) tj.:

- Chemia i medycyna
- Auto-Moto-Aero-Space
- Surowce naturalne i wtórne
- Maszyny i urządzenia
- „Zielony ład” - specjalizacja horyzontalna
- „Przemysł 4.0” - specjalizacja horyzontalna
- „Życie wspomagane technologią” - specjalizacja horyzontalna.

wymagają dostępności wysokospecjalistycznych kadr. **Systemowe działania koordynowane przez WZK m.in. za pomocą wdrożenia przedmiotowej Rekomendacji, realizują w/w potrzeby.**

Niniejsza Rekomendacja jest spójna z **Dolnośląską Strategią Rozwoju Edukacji Zawodowej**, w szczególności z Obszarem VII: Elastyczne zdobywanie umiejętności i potwierdzanie efektów uczenia się, gdzie został zdefiniowany następujący cel strategiczny: **Rozwój mechanizmów elastycznego zdobywania i potwierdzania efektów uczenia się** oraz realizuje postawione cele operacyjne:

1. Zbudowanie narzędzi adekwatnego i wiarygodnego walidowania oraz certyfikowania umiejętności pozyskanych w różnych formach kształcenia.

2. Promowanie kultury zdobywania i gromadzenia potwierdzeń efektów uczenia się w toku całego życia oraz budowanie świadomości wielu poziomów obszaru kształcenia zawodowego z możliwościami kontynuacji ścieżki kształcenia.

Biorąc pod uwagę powyższe, przyjęcie przedmiotowej uchwały uznaje się za uzasadnione.

Rekomendacja nr 1/2024

Wojewódzkiego Zespołu Koordynacji

Wojewódzki Zespół Koordynacji Województwa Dolnośląskiego ds. wdrażania Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030, **dostrzegając szanse rozwojowe w obszarze kapitału ludzkiego** rekomenduje:

1. **Intensyfikację wykorzystania Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji** (dalej ZSK) w procesie nieustannego podnoszenia jakości kapitału ludzkiego we wszystkich wymiarach edukacji tj. w szkolnictwie ponadpodstawowym, wyższym oraz w obszarze kształcenia ustawicznego, w szczególności w ramach działań wynikających z Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027.
2. **Harmonizację działań** WZK z aktywnościami Komitetu Monitorującego Program Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027.
3. Ukierunkowanie działań związanych z podnoszeniem jakości kapitału ludzkiego w oparciu o **Inteligentne Specjalizacje Województwa Dolnośląskiego**, ze szczególnym uwzględnieniem specjalizacji horyzontalnych oraz w kontekście budowania adaptacyjności.
4. Promowanie rozwoju mieszkańców Dolnego Śląska przez komplementarny model zdobywania umiejętności, łączących **obszar społeczny, technologiczny oraz manualny** w powiązaniu z wyzwaniami zrównoważonego rozwoju i zielonej transformacji.

Uzasadnienie

Obecny okres w gospodarce można uznać za przełomowy, a dynamika rozwoju technologicznego powoduje przeobrażenia rynku pracy już teraz. Natomiast w nadchodzących latach zwiększy ona swoją intensywność. Robotyzacja i automatyzacja procesów w połączeniu z możliwościami wykorzystania sztucznej inteligencji dotyczy zarówno sektora usług, jak i produkcji. **Dotychczasowe przewagi** polskiej gospodarki (w tym dolnośląskiej), takie jak duża dostępność wykwalifikowanych pracowników (dla sektora produkcji i usług), z uwagi na wzrost kosztów pracy **tracą na znaczeniu**. Dolnośląski rynek pracy w celu zachowania konkurencyjności potrzebuje znacznych inwestycji w obszarze podnoszenia jakości kapitału ludzkiego. W tym celu realizowane są działania zdefiniowane w Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (ZSU2030), której wdrażanie koordynuje **Wojewódzki Zespół Koordynacji**.

Właściwie postawione cele w ramach **Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027** w obszarze podnoszenia kapitału ludzkiego, skorelowane z obszarami rozwoju gospodarczego w ramach inteligentnych specjalizacji, będą osiągnięte **pod warunkiem obligatoryjnego wykorzystania** istniejących narzędzi systemowych, takich jak np. **Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK)** wprowadzony ustawą z dnia 22 grudnia 2015 roku (Dz.U. z 2020 r. poz. 226).

Zgodnie z zapisami **ZSU2030**, opisane powyżej zmiany społeczno-gospodarcze „wymuszają sukcesywne aktualizowanie wiedzy i zdobywanie nowych umiejętności przez obywateli. (...) Konieczne staje się uczenie się przez całe życie, dlatego tradycyjny podział życia człowieka na czas edukacji (młodość) i czas aktywności zawodowej (dorosłość) utracił aktualność. W następstwie tych zmian współczesna polityka edukacyjna przekształca się w politykę na rzecz uczenia się przez całe życie”. **ZSU2030** wprost wskazuje na **ZSK** jako podstawowy instrument służący realizacji polityki uczenia się przez całe życie (obejmującej wszystkie etapy i rodzaje edukacji). ZSK jest swoistym łącznikiem pomiędzy sektorem edukacji formalnej i pozaformalnej oraz **optymalnym instrumentem realizacji celów polityki rozwojowej** Dolnego Śląska w obszarze podnoszenia jakości kapitału ludzkiego: „poprzez rozwój bardziej elastycznego systemu wspierania osób w każdym wieku w uczeniu się i nabywaniu nowych umiejętności” oraz „formalnej możliwość rozpoznawania i formalnego uznawania efektów wcześniejszego uczenia się”.

Holistyczne podejście do rozwoju kapitału ludzkiego zdefiniowane jest w ZSU2030 w 8 obszarach oddziaływania:

- Umiejętności podstawowe, przekrojowe i zawodowe dzieci, młodzieży i osób dorosłych;
- Rozwijanie umiejętności w edukacji formalnej – kadry zarządzające;
- Rozwijanie umiejętności w edukacji formalnej – kadry uczące;
- Rozwijanie umiejętności poza edukacją formalną;
- Rozwijanie i wykorzystanie umiejętności w miejscu pracy;
- Doradztwo zawodowe;
- Współpraca pracodawców z edukacją formalną i pozaformalną;
- Planowanie uczenia się przez całe życie i potwierdzanie umiejętności

daje gwarancje trwałej zmiany odnośnie adaptacyjności kapitału ludzkiego dla przyszłego rynku pracy.

Posiadanie dobrze rozwiniętych kompetencji adaptacyjnych pozwala nie tylko lepiej zarządzać wpływem zmiany na jednostkę, ale także rozwijać bardzo cenne umiejętności analizy i syntezy. Przykładowo, możliwość nabycia przez każdego mieszkańca Dolnego Śląska 3 różnych kwalifikacji opartych o ZSK (spajających obszary społeczny, technologiczny oraz manualny) w sposób zdecydowany **będzie prowadzić do budowy adaptacyjności** i przyczyni się do poprawy zdolności reagowania na zmiany.

Gospodarka Dolnego Śląska ma szansę zwiększyć swoje znaczenie w światowym łańcuchu wartości dodanej z uwagi na dostępne zasoby kapitału ludzkiego, w szczególności poprzez dotychczasowy rozwój sektora nowoczesnych usług dla biznesu, wysokiej jakości instytucje edukacyjne i naukowo-badawcze (szkoły, uczelnie, podmioty badawczo-rozwojowe) oraz poprzez ukierunkowanie działań w obszarze rozwoju dolnośląskich inteligentnych specjalizacji, które wpisują się w dynamikę zmian w gospodarce światowej.

Wszystkie **Inteligentne Specjalizacje Dolnego Śląska** (podstawowe oraz horyzontalne) tj.:

- Chemia i medycyna
- Auto-Moto-Aero-Space
- Surowce naturalne i wtórne
- Maszyny i urządzenia
- „Zielony ład” - specjalizacja horyzontalna
- „Przemysł 4.0” - specjalizacja horyzontalna
- „Życie wspomagane technologią” - specjalizacja horyzontalna.

wymagają dostępności wysokospecjalistycznych kadr. **Systemowe działania koordynowane przez WZK m.in. za pomocą wdrożenia przedmiotowej Rekomendacji, realizują w/w potrzeby.**

Niniejsza Rekomendacja jest spójna z **Dolnośląską Strategią Rozwoju Edukacji Zawodowej**, w szczególności z Obszarem VII: Elastyczne zdobywanie umiejętności i potwierdzanie efektów uczenia się, gdzie został zdefiniowany następujący cel strategiczny: **Rozwój mechanizmów elastycznego zdobywania i potwierdzania efektów uczenia się** oraz realizuje postawione cele operacyjne:

1. Zbudowanie narzędzi adekwatnego i wiarygodnego walidowania oraz certyfikowania umiejętności pozyskanych w różnych formach kształcenia.
2. Promowanie kultury zdobywania i gromadzenia potwierdzeń efektów uczenia się w toku całego życia oraz budowanie świadomości wielu poziomów obszaru kształcenia zawodowego z możliwościami kontynuacji ścieżki kształcenia.